

Prefață

„Omul cu înalte concepții morale nu poartă pică, pentru că sufletul mare nu ține minte jignirile, ci le uită.” După douăzeci și patru de secole, aceste cuvinte ale filosofului grec Aristotel ar mai putea încă să sune convingător ca o formulă de a trăi în armonie cu semenii noștri. Ipoteza neformulată, factorul civilizator este că asta își dorește toată lumea.

Dar dacă există unii care n-o doresc?

Evenimentele din New York de marți, 11 septembrie 2001 au speriat lumea în mod iremediabil și permanent. Auzim întruna că lumea pe care o știam nu va mai fi niciodată la fel. Asta înțelegem. Ce nu înțelegem e cine ..., cum ..., de ce ..., iar tragedia mai mare e că, în pofida atâtor mărturii și scrieri sincere și emoționante, mult prea mulți dintre noi nu acceptăm aceste răspunsuri nici chiar atunci când le auzim sau citim. Nu acceptăm că mai există o concepție despre lume cel puțin la fel de convingătoare ca a noastră, o realitate diferită reprezentată de figura ascunsă a lui Osama bin Laden.

Bin Laden și adepții săi reprezintă un pericol considerabil, bazat în foarte mare măsură pe ignoranța noastră. Punem multe întrebări la care nu se poate răspunde exact: cum a fost posibil ca furia lui să crească în așa măsură? Cum se face că, odată recunoscută, mânia lui a reușit să coacă, să nască planuri criminale puse apoi în practică și să se răspândească precum un virus? Cum de a rămas în libertate un om declarat *persona non grata* chiar în patria lui? Cum s-a infiltrat doctrina lui în inima și mintea oamenilor buni și cum i-a transformat în monștrii care

au fost capabili să intre cu avionul într-o clădire, pricinuind cu gestul lor sinucigaș moartea multor semeni nevinovați? Aceste întrebări și multe altele ne obligă să ne oprim și să ascultăm răspunsurile. Dacă nu o vom face, Osama nu va fi ultimul din tagma lui.

Înainte de 11 septembrie, timp de mai bine de un an am discutat despre această biografie cu membrii familiei Binladin. Nu e ușor să vorbești despre un astfel de subiect. Osama, ruda de care s-au înstrăinat, este răspunzător de unele dintre cele mai grave, cele mai crude atrocități din istoria recentă. Membrii familiei Binladin, care și-au modificat numele în încercarea de a se distanța de ruda lor teroristă, sunt la fel de neputincioși ca toată lumea în a se apropia de cei ale căror familii și vieți au fost distruse. Ei trebuie să-și poarte propria povară: prin naștere, Osama este unul de-al lor.

Pentru a-i plasa în context, Binladdenii sunt Rockefellerii Arabiei — le fel de cunoscuți pentru succesul lor în afaceri și pentru actele lor filantropice. Având mai mult de pierdut decât alții, numele lor a fost făcut de ocară prin asocierea cu faptele rele ale unui om pe care l-au dezmoștenit și pe care au încercat să-l înlăture din viața lor. Totuși, după 11 septembrie, mi-a parvenit vestea că familia era dispusă să ajute la lămurirea anumitor aspecte ale firii lui Osama, astfel încât să putem înțelege de ce este opusul rudelor lui iubitoare de pace și ce se petrece în mintea lui. Aceste răni vechi au chinuit mulți ani familia, iar redeschiderea lor a fost dureroasă. Au făcut-o conștienți de pericolul la care se supun, dar știind și că disconfortul lor va ajuta la elucidarea personalității lui Osama.

Și alte persoane s-au oferit să ne ajute să aflăm mai multe despre anii petrecuți de Osama în Beirut, Khartoum și Afganistan. De teama represaliilor, cei mai mulți au cerut să nu le fie dezvăluită identitatea în aceste pagini. Le mulțumim pentru eforturile depuse și pentru sprijinul pe care ni l-au acordat.

Cartea Bin Laden: dincolo de masca teroristului este rezultatul amintirilor multor oameni. Mulțumită efortului lor iese la iveală un tablou extraordinar, radical diferit de cel pe care Osama pare să-l prezinte. Trecutul lui este plin de alcool și prostituție, dușmăanii și contradicții. Caută să-și facă publicitate și, pentru a hrăni cultul personalității sale,

va sacrifica fără să stea pe gânduri viața oamenilor și poate că în ultimă instanță și pe a sa. Deși s-a făcut mare caz de priceperea lui în domeniul managementului comercial, în realitate succesul lui a venit în medii precum Sudanul, unde corupția și mita sunt practici normale și reprezintă o garanție pentru ca bogații să rămână bogați și săracii să rămână săraci.

Extrem de acuzatoare sunt dezvăluirile conform cărora el și organizația lui beneficiază cu bună știință de venituri obținute prin traficul cu opiu și heroină din Afganistan, care ar putea fi ultimul sanctuar al lui Osama. O mare parte din heroină ajunge pe piețele din Orientul Mijlociu și în venele musulmanilor. Osama și Al Qaeda, organizația lui, trebuie să-și asume responsabilitatea pentru problema drogurilor și pentru creșterea accentuată a numărului de bolnavi de SIDA din multe țări musulmane. Oficiul Națiunilor Unite pentru Controlul Drogurilor și Prevenirea Criminalității spune că la sfârșitul anilor 1990 în jur de nouă milioane de oameni din toată lumea erau dependenți de heroină. Afganistanul produce aproape trei pătrimi din rezerva mondială de opiu, ingredientul de bază al heroinei.

Enigma lui Osama este incontestabilă. Este erou sau ticălos, în funcție de perspectivă. Înalt, cu aspect aristocratic și priceput la vorbă, ar fi putut să ajungă un important om de stat și cu siguranță ar fi avut toate șansele, dată fiind originea lui. În schimb, este Inamicul Public Numărul 1 al lumii civilizate, un om fără conștiință sau milă, întruparea răzbunării haine. Aceasta este povestea căderii lui în abis.*

* Această carte a apărut în limba engleză în anul 2001, iar prezentul la care autorul face referire pe parcursul ei este prezentul anului 2001. La cererea editurii, autorul a comentat ulterior, în *Postfață*, evenimentul uciderii lui Osama bin Laden în luna mai 2011. (n. red.)